

## הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת קארין אלהרר

פ/25/6673

### הצעת חוק העונשין (תיקון – פיצויים בגין הרשעה בעבירות מין ואלימות חמורה), התשפ"ו–2026

תיקון סעיף 77 1. בחוק העונשין, התשל"ז–1977<sup>1</sup>, בסעיף 77, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), הורשע אדם בעבירת מין לפי סימן ה' לפרק י', או בעבירת אלימות חמורה כהגדרתה בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א–2001<sup>2</sup>, ידון בית המשפט בשאלת חיובו בפיצוי לנפגע העבירה, וינמק את החלטתו."

#### דברי הסבר

חוק העונשין, התשל"ז–1977, מסמיך את בית המשפט להטיל על אדם שהורשע בביצוע עבירה תשלום של פיצוי כספי לאדם שניזוק מהעבירה. מדובר בסמכות שברשות, ואף אין חובה של בית המשפט לנמק את החלטתו במקרה שאינו מחייב את הנאשם בפיצוי כאמור.

כיום הסעיף מאפשר פסיקת פיצוי של עד 258,000 שקלים חדשים לנפגע או נפגעת בגין כל עבירה. להוראת פיצוי זו יתרונות רבים, ובהם: הכרה מצד המדינה בעוול שנגרם לנפגע או הנפגעת; סיוע במניעת קריסה כלכלית של הנפגע או הנפגעת וסביבתם; חיסכון בצורך להגיש תביעה נזיקית אזרחית עצמאית, שמוביל לחיסכון בזמן שיפוטי, באגרות ובשכר טרחת עורך דין, ולא פחות מכך – בהליך מייסר ובחקירות משפילות וטראומטיות נוספות על ידי הפוגע, ועוד.

הצעת חוק זו נועדה לתקן את המצב ביחס לנפגעי ולנפגעות העבירות החמורות ביותר – עבירות מין או אלימות חמורה. לפגיעות אלו עלולות להיות גם השלכות כלכליות, כגון הוצאות ישירות בעקבות הפגיעה, דוגמת מימון טיפול נפשי, מעבר מסגרות, אובדן ימי עבודה ועוד, פגיעה בכושר התעסוקה וההשתכרות, אשר מתבטאת בקשיי השתלבות במקומות עבודה ולימודים ובבניית מסלול חיים נורמטיבי הכולל עצמאות כלכלית ומימוש עצמי.

על אף חשיבותו של הפיצוי, במקרים לא מעטים נפסק לנפגעי עבירות מין או עבירות אלימות חמורה פיצוי בסכומים נמוכים, ולעיתים לא נפסק פיצוי כלל. הצעת החוק אינה מבקשת לשלול את שיקול דעתו של בית המשפט בקביעת הפיצוי, אלא לקבוע כי בעבירות אלה יידרש בית המשפט להתייחס במפורש לשאלת חיובו של המורשע בפיצוי לנפגע העבירה, ולנמק את החלטתו. בכך מבקשת ההצעה להבטיח כי שאלת הפיצוי תיבחן כחלק בלתי נפרד מגזר הדין בעבירות האמורות.

ממחקר שנערך על ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת, עולה כי הפיצוי הממוצע שנפסק למי שניזוק מעבירת מין הוא 24,100 שקלים חדשים לנפגע עבירה; וכי לכ-72% מהנפגעים בעבירות מין שפוצו נפסק סכום פיצויים של עד 20,000 שקלים חדשים בלבד. נתונים אלה מדגישים את הצורך בהגברת המודעות וההתייחסות השיפוטית לשאלת הפיצוי במסגרת ההליך הפלילי, בלי לגרוע מסמכותו של בית המשפט להכריע בכל מקרה לפי נסיבותיו.

הצעת החוק נוסחה בסיוע איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים  
והונחה על שולחן הכנסת ביום  
כ"ד באייר התשפ"ו (11.05.2026)

<sup>1</sup> ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

<sup>2</sup> ס"ח התשס"א, עמ' 183.